

Các bước luyện kỹ năng nghe sử dụng Podcast

Trần Thu Hà*

*ThS, Đại học Ngoại ngữ, ĐHQG Hà Nội

Received: 7/01/2023; Accepted: 9/01/2023; Published: 15/02/2023

Abstract: A “podcast” is a digital audio file made available for download on either a computer or a mobile device. The aim of this study is to introduce podcast as a tool for students to practice and improve listening skills.

Keywords: Podcasts, practice, listening skills.

1. Đặt vấn đề

Kỹ năng nghe là một yếu tố chính trong giao tiếp hiệu quả. Học nghe các âm thanh dễ dàng nhưng nó đòi hỏi nhiều năng lượng thần kinh và kỹ năng. Đối với người mà tiếng Anh không phải là tiếng mẹ đẻ thì nghe có thể là rất khó. Các kỹ năng nghe được phát triển tới một mức độ cao bằng cách nghe ngôn ngữ và có khả năng bắt chước và tái tạo lại các âm đã nghe. Nghe thì giống như cơ bắp trong não mà có thể phát triển theo quá trình thực hành phù hợp. Ngày nay cùng với sự phát triển của khoa học công nghệ việc dạy học ngoại ngữ nói chung và dạy kỹ năng nghe nói riêng trở nên đa dạng và hiệu quả hơn bao giờ hết. Việc tích hợp thiết bị công nghệ trong lớp học mang lại tính linh động và tạo ra thay đổi lớn trong việc học ngoại ngữ trong lĩnh vực giảng dạy ngôn ngữ đặc biệt là giảng dạy kỹ năng nghe hiểu, podcast nổi lên như là công nghệ có những tính năng độc đáo cung cấp nguồn tài liệu nghe phong phú chân thực cho phép giáo viên khai thác và thay đổi hiệu quả phương pháp dạy học truyền thống. Ở cấp độ cơ bản nhất, podcast có thể được sử dụng cho mục đích thúc đẩy sự hứng thú của sinh viên khi nghe Tiếng Anh và giúp sinh viên tiếp xúc với tiếng nói của người bản ngữ trong bối cảnh xác thực.

Theo Stanley G. (2016) podcast cho phép sinh viên tự tạo và xuất bản những tệp âm thanh của mình, phát tin tức, ghi âm lại bài giảng của giảng viên làm ngữ liệu học tập, đồng thời hỗ trợ các dự án phòng vấn của sinh viên. Cụ thể hơn, đối với việc tiếp thu ngôn ngữ, ông cho rằng việc sử dụng podcast để dạy sinh viên ngoại ngữ tạo điều kiện giúp giáo viên thay đổi đa dạng nội dung và phương pháp giảng dạy của mình. Podcast đã chứng tỏ là một công cụ hữu hiệu trong việc dạy và học ngôn ngữ, và bài viết này mục đích đưa ra những gợi ý cho việc luyện kỹ năng nghe Tiếng Anh sử dụng dụng podcast.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Định nghĩa podcast

Podcast được xuất hiện lần đầu tiên tại một sự kiện tên BloggerCon được tổ chức vào năm 2003. Tên gọi “Podcast” được nhà báo Ben Hammersley đặt ra vào năm 2004, ghép hai từ «iPod” (một thiết bị nghe nhạc của Apple) và “broadcast” (nghĩa là phát sóng).

Podcast là một tệp tin âm thanh có định dạng là MP3 hoặc MP4, được phân phối đến người dùng qua nguồn cấp RSS. Vào năm 2003, RSS đã thay đổi chức năng, cho phép đính kèm tệp tin âm thanh vào trong nguồn cấp của mình và thường xuyên cập nhật các nội dung, gửi thông báo đến người dùng. Podcaster (người làm Podcast) sẽ tạo ra một file âm thanh. Sau đó họ sẽ tải lên một dịch vụ lưu trữ được gọi là Podcast hosting. Từ đó Podcast hosting sẽ tạo ra nguồn cấp dữ liệu cho kênh Podcast (RSS feed). Nhờ vậy các ứng dụng nghe Podcast sẽ nạp RSS Feed để người nghe có thể đăng ký, tải xuống hoặc nghe online ngay trên ứng dụng.

Có thể hiểu một cách đơn giản podcast là một chương trình âm thanh, như một chương trình radio, do người nào đó tạo ra và sau đó được đăng lên Internet để mọi người nghe trực tiếp hoặc tải xuống và nghe qua điện thoại, máy tính. Podcast đã được sử dụng theo nhiều cách khác nhau trong giáo dục đại học.

2.2. Lợi ích của việc sử dụng podcast trong dạy học

Công nghệ mới luôn có tác động mạnh mẽ đến giáo dục, và podcast cũng không phải ngoại lệ. Podcast là một trong những phương tiện mới nhất nổi lên thành xu hướng, là một trong những công nghệ đi đầu trong sự thay đổi này. Nó tạo cơ hội cho các giáo viên dễ dàng truyền phát nội dung âm thanh hấp dẫn, sau đó sinh viên có thể nghe bất cứ lúc nào và ở đâu. Podcast có thể dễ dàng được sử dụng trong các trường học, đại học hoặc cao đẳng để thu hút sinh viên và cải thiện phương pháp giảng dạy và học tập.

2.2.1. Tính khả dụng linh hoạt – 24h/ngày

Một trong những lợi ích lớn nhất của podcast trong dạy học là tính linh động và tiện lợi mà chúng mang lại. Podcast có thể được tải xuống thiết bị di động, cho phép sinh viên truy cập các tài nguyên học tập mọi lúc, mọi nơi mà không tốn nhiều công sức. Có các ứng dụng đăng ký podcast miễn phí có sẵn cho mọi điện thoại thông minh và những ứng dụng này giúp quá trình này thậm chí còn dễ dàng hơn. Trên thực tế, iPhone đi kèm với một ứng dụng podcast (Apple Podcasts) được cài đặt theo mặc định.

Sau khi sinh viên đã đăng ký một chương trình mà giáo viên cung cấp, họ không phải tải xuống: chương trình được gửi tự động đến ứng dụng của họ bất cứ khi nào có tập mới. Vì vậy, dù ở bất cứ đâu, luôn có một nguồn tài liệu giảng dạy ở đó đang chờ đợi họ. Điều này làm cho podcast rất thuận tiện và cũng mở đường cho việc học tập thực sự linh hoạt.

2.2.2. Giúp sinh viên tập trung hơn

Một trong những sức mạnh tuyệt vời của podcast là thu hút sự chú ý. Thật khó khi khuyến khích sinh viên dành 30 phút để đọc một bài báo hoặc xem một bài giảng đã ghi. Đó là bởi vì văn bản và video đòi hỏi sự chú ý hoàn toàn của sinh viên - họ cần kiên nhẫn ngồi và chỉ làm một việc.

2.2.3. Sáng tạo nội dung

Một trong những điểm mạnh và có giá trị nhất của ứng dụng podcast trong dạy học đó là sinh viên có thể sáng tạo nội dung của riêng mình, có thể bao gồm các câu hỏi, thảo luận, thuyết trình hoặc dự án. Tất cả những thông tin này đều được cung cấp cho các bạn cùng lớp. Điều này cho phép sinh viên kiểm soát được một phần trong quá trình học tập, khuyến khích họ tham gia vào việc cung cấp nội dung. Họ có thể đặt câu hỏi, đóng góp hoặc hỗ trợ lẫn nhau.

2.2.4. Lưu trữ bài học

Giáo viên có thể ghi âm lại bài học và tải lên mạng để lưu trữ, điều này có phép sinh viên xem lại khi họ cần. Hoặc sinh viên không may bị ốm, bỏ lỡ vài buổi học có thể tải xuống. Tương tự như vậy, nếu giáo viên không thể tham gia lớp học của mình trong một hoặc hai tuần có thể tạo podcast cho bài giảng và tất cả sinh viên đều có thể xem.

2.2.5. Tính nhất quán

Các bản ghi âm bài giảng có thể giúp giáo viên sư đảm bảo rằng họ luôn bao quát bất kỳ chủ đề nhất định nào theo cách tốt nhất có thể. Điều này rất hữu ích khi giáo viên được đề cập dạy nhiều buổi trong cùng một lớp. Nó giúp giáo viên đảm bảo rằng mọi

sinh viên đều có được trải nghiệm như nhau, thông tin giống nhau và giáo trình được bao phủ một cách thống nhất.

2.3. Các bước luyện nghe sử dụng podcast

2.3.1. Chia nhỏ các đoạn podcast

Với mỗi podcast dài từ 5 – 7 phút, SV nên chia nhỏ làm 3 phần, mỗi lần nghe 2 – 3 phút. Chia nhỏ podcast giúp người học không bị rối khi phải nạp một lượng thông tin lớn vào đầu. Não bộ có thời gian nghỉ ngơi giữa các phần để thư giãn và phân tích dữ liệu. Điều này giúp họ hiểu nội dung bài nghe tốt hơn so với khi nghe một mạch từ đầu tới cuối.

2.3.2. Tìm ý chính trong từng đoạn

Khi đã chia nhỏ các bài nghe, SV cần cố gắng nắm được ý chính của đoạn đó là gì. Có thể ghi lại những suy nghĩ mà đoạn podcast đang truyền tải. Hãy ghi lại bất cứ điều gì mà họ nghĩ tới. Hiểu được ý chính của bài là cách tốt nhất để nắm được nội dung và giúp kỹ năng nghe của SV phát triển tốt hơn, có thể mường tượng trước bài nghe này đang nói về chủ đề gì.

2.3.3. Nghe lần lượt và xâu chuỗi các sự kiện

Sau khi nghe xong đoạn thứ nhất, hãy tiếp tục với những đoạn podcast được chia nhỏ tiếp theo, và nắm bắt ý chính của từng đoạn. Hãy xâu chuỗi các sự kiện ở tất cả các đoạn và tìm ra một chủ đề chung cho cả bài nghe. Lúc này SV gần như đã có thể hiểu được khá rõ về nội dung. Đặt tiêu chí nghe hiểu lên hàng đầu, đừng chú ý quá nhiều tới các từ vựng khó chưa thể nghe được.

2.3.4. Đọc script

Sau khi đã nghe hết các đoạn podcast và có ý chính trong đầu, lúc này hãy mở script ra và đọc qua. SV sẽ hình dung lại những gì mình đã nghe trước đó và kiểm tra xem mình đã xác định đúng hướng chưa. Ở bước này, họ sẽ nhận ra một số từ mình chưa nghe hiểu được, tuy nhiên chưa thực sự rõ ràng. Đọc script chỉ giúp họ hiểu đúng hơn về nội dung của đoạn nghe.

2.3.5. Nghe lại từng đoạn kết hợp script

SV nên xem script và nghe lại và họ sẽ tìm ra được sự trùng khớp giữa cách viết và âm thanh của các từ vựng khó trong bài. Hãy chú ý tới cách phát âm chúng và tìm xem nguyên nhân mình chưa nghe được là gì. Có thể là do chưa từng biết qua từ vựng này, hoặc là họ biết cách viết mà phát âm sai,... Tất cả những lỗi đó cần được chỉnh họ phát hiện và cải thiện trong những lần tới.

(Xem tiếp trang 90)

gia và hoàn thành tốt các nhiệm vụ trong các hoạt động khác (hành chính, phong trào đoàn thể...) khi được phân công hoặc nhờ “giúp đỡ” (nếu trong phạm vi khả năng và quy định). Thông qua việc tích cực tham gia các hoạt động chung, các giảng viên sẽ tự hòa mình trở thành một thành viên của đơn vị địa phương, nhờ đó đó có thể tạo nên những thiện cảm, gần gũi nhất định và tạo nên những yếu tố thuận lợi hơn cho quá trình công tác thực tế.

Thứ sáu, trong quá trình công tác thực tế, mỗi giảng viên cũng cần phải nhận thức và phát huy vai trò kết nối và cầu nối của mình. Tích cực xây dựng mối quan hệ tốt đẹp, tạo điều kiện, tiền đề cho sự gắn kết giữa Khoa nghiệp vụ và đơn vị địa phương để tạo điều kiện, tiền đề cho những lần thực tế sau của bản thân và các giảng viên khác. Đồng thời, tạo nên những bước kết nối cần thiết cho việc tiến hành các hoạt động giao lưu, kết nghĩa hay mời báo cáo thực tế sau này, phục vụ cho quá trình giảng dạy.

3. Kết luận

Nâng cao kiến thức và bồi dưỡng năng lực thực tiễn là việc làm hết sức quan trọng đối với giảng viên các trường Công an nhân dân nhằm đáp ứng được yêu

cầu giảng dạy trong tình hình mới. Để làm được điều đó đòi hỏi giảng viên các trường Công an nhân dân cần tích cực tham gia nghiên cứu thực tế, đồng thời phải có kế hoạch, cách thức và phương pháp tiếp cận, nghiên cứu phù hợp. Những ý kiến trao đổi trong bài viết là kết quả của sự nghiên cứu, chất lọc nên có giá trị tham khảo cao cho giảng viên các trường Công an nhân dân khi thực tiến hành nghiên cứu thực tế.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ trưởng Bộ Công an (2009), *Thông tư số 04/2009/TT-BCA(X11) ngày 20/01/2009 quy định về việc luân chuyển có thời hạn giáo viên nghiệp vụ của các học viện, trường CAND đến công tác tại Công an các đơn vị, địa phương.*

2. Bộ trưởng Bộ Công an (2014), *Thông tư số 44/2014/TT-BCA ngày 07/10/2014 quy định về công tác thực tế của các chức danh giảng dạy, huấn luyện trong các học viện, trường đại học, cao đẳng, trung cấp CAND.*

3. Hồ Chí Minh (1995), *Toàn tập*, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 8, tr.496.

4. Hồ Chí Minh (1995), *Toàn tập*, NXB Chính trị quốc gia, Hà Nội, tập 5, tr.234.

Các bước luyện kỹ năng nghe...(tiếp theo trang 43)

2.3.6. Nghe lại cả bài không có script

Sau khi đã kiểm tra script xong, hãy nghe lại cả đoạn podcast 1 lượt. Lúc này SV sẽ cảm thấy dễ dàng hơn nhiều so với ban đầu bởi họ hoàn toàn đã hiểu nội dung đoạn băng là gì. Ở bước này, họ chỉ cần nghe lại để một lần nữa làm quen với các cụm từ khó và hiểu về bài nói thêm mà thôi.

3. Kết luận

Podcast được coi là chương trình phát thanh hiện đại, có thể tìm kiếm, lưu trữ và tải về những tệp âm thanh ở định dạng mp3. Nội dung của podcast thường là tọa đàm xoay quanh các vấn đề trong cuộc sống. Ngày nay, với một chiếc điện thoại thông minh cài đặt ứng dụng podcast cùng tai nghe, người học có thể luyện nghe tiếng Anh ở bất cứ nơi đâu, bất cứ thời gian nào như đi tàu điện ngầm, xe bus, chạy bộ hay vào ban đêm.

Việc luyện nghe podcast tiếng Anh sẽ giúp người học phát triển kỹ năng nghe, cải thiện cách phát âm, mở rộng vốn từ, phân biệt các giọng tiếng Anh (ví dụ Anh Mỹ, Anh Anh), luyện kỹ năng đọc (nếu nghe

podcast có phụ đề). Đây thực sự là công cụ luyện tiếng Anh tuyệt vời ngoài phạm vi lớp học ngoại ngữ truyền thống. Tuy nhiên, để đạt được hiệu quả như mong muốn, SV cần sinh viên nên dành 10 - 15 phút mỗi ngày nghe podcast để cải thiện kỹ năng nghe và xây dựng vốn từ của mình. Podcast là một kho ngữ liệu miễn phí với nội dung nghe đa dạng, sinh viên có thể tìm kiếm và chọn cho mình chủ đề thú vị và phù hợp để tăng động lực học và tránh bị nhàm chán khi nghe.

Tài liệu tham khảo

1. Crawford, C. (2007). Podcasting and video integration into the learning environment. *International Journal of Learning*, 13(9), 39-48

2. Diallo A., (2014). *The Use of Technology to Enhance The Learning Experience of ESL Students*. Concordia University: Portland

3. Nunan, I. S. P., & Newton, J. 2009. *Teaching ESL/EFL listening and speaking*. New York: Routledge

4. Warlick, D. (2005). Podcasting. *Technology & Learning*, 26(2), 70-70.